

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Qvatvor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conuersione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

87. PP. Pechinum recedent, Calendarium instauratur à nostris Sinarum rogatu.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

in supplitiis æternis æternū victus. Nostrum nemini excidit laus vox, nullius frontem explicuit rei optabilis nuncius; quod emuncti virtutis æstimatores. Sinæ hōc sincerè magis fieri iudicarunt quō viuenti tyranno, & Ecclesiam lanianti plus bonorum à Deo precebantur, quām malorum ab eo tolerarent. Secutus est militerum quintodecimo post die Colaus Ho iuratus & ipse Christianorum hostiis, breviisque spatio potentissimos suorum carnifices, furore, ac vita Chinistus exarmauit, & factionibns impiorum, à quibus cuncto favens pretio Christianorum exilia, & tormenta emebant. Accessit his Ecclesiæ prosperis, Pauli Doctoris in Scilan prouectio, hoc est Alsellarem in Prætorio Rituum, & peregrinorum; nec multò post Dodatris Michaëlis in pentarcham urbem Pechinensis cuius partes quinque suum habent singulae Præfectum, uno tantum gradu à Protege distantem. Postremò Ignatius quamvis nondum adlectus in Doctorem, comperta tamen aduersum Tarratos in bello prudentiæ, adscitus est inter quinque armorum Consiliarios, vixque inito Magistratu machinam disiecit prætexram falsis suspicionibus in Lusitanos Macaenses; tēpī in Christum compactam. Degebant Pechini Longobardus, Dier minor, & Adamus Scial, hortabantur hos Paulus & Leo Doctores, librorum Riccij aliorūque Pattum editionem iterarent, exemplarium millibus triginta, ad instaurandum toto regno bonum nomen, & clarum Apostolici munera; sed cùm decesserit rei tantæ sumptus, viam Dœus suggessit, qua illa auctoritas diu attrita, non modo resurget, verum & cresceret. Triplex in celo conspectus fuerat lunæ labor, superiore anno primus, alter & tertius, huius anni Aprili, & Septembri. Prædictionibus Adami Scial ad amissim omnes adeò responderunt, vt Astrologi Collegæ, & Mandarinorum præcipui, integrum censerent apud Regem negotium de reformando Sinarum Calendario abaco, & præficiendis operi Patribus, præter quos nemo posset ei vel arte vel ingenio sat esse, mouit præterea in Prouincia Pechimensi hoc anno terra, & bonam eius conuulit partē, quæ rei ambiguæ nouitas librorū ségentem, peperit infinitam, quibus in errores à vero tam deuios, & monstruosos iere Literati vt viderentur inter se ludere ecquis ab eo discideret longius. Silebant ad hac interea Patres ne immodestius tot Magistris sele intruderent, iisque crassam suam & stolidam ignorantem exprobarent naturalium causatum eidēntiori explicatione, quām vi posset iis earum inscitia condonari: rogatus sacerdos Longobardus ut suam nihilominus sententiam diceret, de prodigiosis illis eventibus, eam scripto libro, vt in Mathematicis valebat plurimum, docte complexus est, tulitque hoc primum operis pretium, quod Literatos sui puduerit, & supprimendas lacubrations verecundè ad se retrahere nisi sint, quas ambitiosè in publicum miserant. Deinde vt librum Longobardi Regno vniuerso notum facerent, & illustrem, arcam, vt aieb. inuenitoris, quod Philosophiam Sinarum omnem ab æuo latuisset. Postremò (quod.

Mors item
Colai Ho
Christ, ho-
stis, &c.

Contra Má-
dar. Chri-
stianorum.
prouectio.

^{87.}
pp. Pechi-
num rece-
dent, Calen-
darium in-
stauratur à
nostris Sina-
rum rogatu.

(quod iis vbiique solenne est) cùm palmarum nobis ingenuè cederent in motum Scientia, naturæ, ac Mathematicis, magnam ipsi Sinæ promerentur laudem synceri ac nobilis animi, atque ab inuidia remoti, quæ nidulari præterquam in vilibus, & abiectis ingenii non solet. His admirabilis resuscitans nostrorum in aula existimatio, aditum iis primum in Prouincias dedit Euangelij sarculo intactas. Dedit quoque Pechinum aliquam iis messem adscriptorum ad fidem ethnicorum, pro suspicionibus eius aulæ Regisque ipsius, parcam; quos formidabilius terrebant nouarum sectarum insidiæ, quam aperta vis Tartatorum. Sed ex veteribus Christianis vnum cœlo hic annus adscripsit plebeium hominem, virtute haudquam plebeia, primum illuc in Christo Riccij filium, & Benedicti appellatione ex sacris fontibus planè non vacua ab eo insignitum; regia illius Ecclesiae tantis nunc porrectæ spatiis tunc vero nascentis primarium lapidem. Admiracioni Christianis & exemplo fuit annos quatuor supra octoginta, in omni officio religiosæ charitatis; illud peculiare quod post adoratas quotidie in templo extra urbem Redemptoris & Virginis icones prosternebatur ad Riccij sepulchrum quater, eiusque dulcem memoriam, diæta, gestaque cum lachrimis, iucunda narratione recolebat. Restitutis demum in Regis gratiam Patribus Longobardo & Diaz, seque in publicum iam profertibus, Simeoni sancto geminum aliquid optimus senex incinuit, ut cui nihil in vita restaret cur viueret, postquam nostros, quod vnu optabat, cernebat in aulam reuocatos; hinc morti parandæ feruide incumbens poscebat illam citam, & facilem, ne familiola tenuis, prolixo languore grauaret inopiam idque sibi concessum agnouit, cùm à templo regressus aliquando, dixit se quattuor post in viuis non fore: huius dies tres salutidis postremum Christi, & Virginis imaginibus insumpst & Magistri sui Riccij sepulchro, quarto die ad Patres in templum venit, ultimaque ab iis impetravit sacra, et si non alio moribodus quam deficiëtis naturæ morbo; post domum vt potuit se trahens cùm decubuisse, familiae suæ benè precatus est; vnoque ad eam documeto omnia complexus, præcepit sic viuentem vt legis quæ profitebantur poscebat sanctitas, & mercedis quam præstolabant munificentia, ad quam properare se aiens anima efflauit. Parentatum est illi à Christianis velut Patri, humatusque est propè machinarium Lusitanum, quem distracti tormenti dissecata nuper necauerant, nam illic, inquit, quietius mansero; inde alacrior cum antiquo Christiano ad iudicium extremum surrexero. Martio ineunte Sinas ingressi sunt operarij tres, cautis, & longis itinetum flexibus, P. Iacobus Rhô, P. Ioannes Froez, & P. Alphonsus Vagnonius quem in Europam tyrannus Scin retrudi edixerat, cùmque is non esset qui premi latebris deberet, nec posset usquam in Prouincias australibus ignotus apparere, vitari placuit nouas apud Regem, accusationes Doctorum Christianorum Sinensium qui dicebantur Patres integrum inducere, eam ob rem in remotissima missus est, ubi ciuium ad fidem probata

N n n

88.

Vita & mors
primi Chri-
stiani Sinen-
sis sancta.